

Η ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Κοινωνική εικόνα.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ

Ὁ Κοκοροῖκος εἶνε νεανίας εἰκοσιπέντε ἐτῶν κομψός καὶ καλοκαμωμένος. Ἔχει θέσιν ὑπαλλήλου ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐξωτερικῶν καὶ τὰ ἀπαραίτητα προσόντα μέλλοντος διπλωμάτου: συλλαβίζει γαλλικά, ἱππεύει ἥσυχά ἄλογα, χορεύει καλὰ καὶ δένει ἀπταιστώσ τὸν λαϊμοδέτην του. Ἐν μόνον τοῦ λείπει διὰ νὰ εἶνε τέλειος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, σωστός ἱππότης: μία μονομαχία.

Ἡ τύχη δὲν ἀφίνει ἀπροστατεύτους τοὺς ἀξίους προστασίας: ὅτι ἐζήτει ὁ Κοκοροῖκος τὸ ἔφερεν αὐτή. Ὅχι βέβαια ὅπως αὐτὸς ἐπεθύμει, ἀλλὰ τέλος πάντων... Ἐνῶ εἰσῆρχετο ὁ νεαρὸς διπλωμάτης εἰς ζαχαροπλαστεῖον ἀφηρημένος, ἐπάτησε τὸν πόδα μιᾶς κυρίας τόσον δυνατὰ, ὥστε ἐκείνη ἐφώνησεν, ὁ δὲ συνοδεύων αὐτὴν κύριος χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν ἔδωκεν εἰς τὸν νεανίαν ἐν ῥάπισμα συνοδεύων μὲ ὕβριν καὶ τὸν ὤθησεν ἐξω τῆς θύρας, πρὶν ἐκεῖνος προφθάσῃ νὰ εἴπῃ ἢ νὰ πράξῃ τι.

Ὅταν συνήλθεν ἦτο εἰς τὸν δρόμον ἔτρεξε καὶ εὔρε δύο φίλους του ἀνθυπολοχαγοὺς καὶ τοὺς ἔστειλε νὰ ζητήσουν ἱκανοποίησιν ἀπὸ τὸν κύριον αὐτόν. Συνεζητήθη τὸ περὶ ἐκλογῆς τῶν ὀπλῶν ζήτημα: δὲν συνεφώνησαν ὅμως μετὰ τῶν μαρτύρων τοῦ ἀντιπάλου. Ἐπὶ τέλος ἐζητήθη ἀμοιβαίως συγγνώμη καὶ ἡ μονομαχία ἐτελείωσεν ἕως ἐδῶ.

ΤΗΝ ΕΠΑΥΡΙΟΝ

Θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Κοκοροῖκου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Δὲν ὁμιλεῖ εἰς κανένα: ἔχει τὸ ὕφος ἐπηρεσολημένον: ἐλαφρὰ ὠχρότης καλύπτει τὴν μορφήν του.

Εἰς συνάδελφος ἐρωτᾷ:

— Λοιπὸν, μονομαχία;

Ἄλλος:

— Πές μὰς τὰ δά!

Ὁ κ. Κοκοροῖκος μὲ μικρὰν συγκίνησιν:

— Κύριοι, αὐτὰ τὰ δείγματα τοῦ ἐνδιαφέροντος μὲ συγκινοῦν βαθύτατα. Εὐτυχῶς ὅλα ἐτελείωσαν...

— Πῶς;

— Τὴν στιγμὴν ποῦ ἤμεθα ἔτοιμοι νὰ ἀναβῶμε ἔς τὴν ἀμαξάν— εἶχαμεν ὁρίσῃ τόπον τὴν Πικροδάφνην— ἐξαφνὰ ὁ ἀντίπαλός μου στέλλει καὶ μοῦ ζητεῖ συγγνώμην. Ἐκατέλαθεν ὅτι δὲν ἔπαιζα καὶ τὰ ἐχρειασθήκει. Δὲν ἐπέμεινα— εἶνε οἰκογενειάρχης ὁ ἄνθρωπος! (Ἐξέρχεται).

Οἱ Ὑπαλληλοὶ. Καλὰ τὰ κατάφερε!— Δὲν τὸν ἐνόμιζα τόσον!— Εἶχε δίκαιον!— Ὅπως δὴποτε εἶνε ἱκανοποιημένος μὲ τὸ παραπάνω.

ΜΕΤΑ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

Ὁ Κοκοροῖκος συναντᾷ καθ' ὁδὸν ἕνα συμπολίτην του τὸν ὁποῖον ἀπὸ δύο ἐτῶν δὲν ἔχει ἰδῆ:

— Μπα, πότε ἦλθες ἔς τὰς Ἀθήνας;

— Αὐτὰς τὰς ἡμέρας. Σὺ πῶς περνᾷς ἐδῶ;

— Τώρα καλὰ: τὸν περασμένον μῆνα μόνον εἶχα κάτι ἱστορίας...

— Τι;

— Παρ' ὀλίγον νὰ χάσω τὴν ζωὴν μου.

— Μίλα καλὰ! Πῶς; ἀρρώστησες;...

— Ὅχι ἀδελφέ. Ξέρεεις, πάντοτε ἤμουν ἔτσι κάπως ζωηρός... Ἐνας αὐθάδης... μ' ἔσπρωξεν ὀλίγον. Τοῦ δίδω ἕνα μπάτσο. Κάτι μουρμουρίζει: τὸν προσκαλῶ εἰς μονομαχίαν. Πηγαίνωμεν εἰς τὴν Πικροδάφνην πρῶτ' πρῶτ', σταυρώνωμεν τὰ σπαθιά... Ἐξαφνὰ ὁ ἀντίπαλός μου χάνει τὸ χροῶμα του καὶ λιγοθυμᾷ. Ὑστερα ἀπ' αὐτό, ποῦ μονομαχία πλέον! Μοῦ ἐζήτησεν ἐγγράφως συγγνώμην καὶ πάει ἔς τὴ δουλειά του.

— Περιφῆμα τὰ κατάφερεις, διαβολόπαιδο!

ΜΕΤΑ ΕΝ ΕΤΟΣ

Ἐν ἐσπερίδι ὁ Κοκοροῖκος συνομιλεῖ μεθ' ἐνὸς κυρίου σεβαστοῦ.

Ὁ ΚΥΡΙΟΣ.— Ἐδιαβάσατε τὰς σημερινὰς ἐφημερίδας;

— Ἐρρηξα μία ματιά.

— Εἶδατε τὰ τῆς μονομαχίας;...

— Γιὰ τοὺς δύο ἀξιωματικούς εἰς τὸ Γουδί;

— Ναί!... Μὰ ἐπὶ τέλος πότε θὰ παύσῃ αὐτὸ τὸ βάρβαρον ἔθιμον...

— Ποτέ δὲν θὰ παύσῃ: εἶνε περιστάσεις...

— Σεῖς τόσον νέος, καὶ εὐρεθήκατε εἰς τριαύτας περιστάσεις;

— Μιὰ φορὰ δηλαδὴ...

Ὁ ΚΥΡΙΟΣ ἀνεπομόνωτος. — Καί...

— Εἰς τὸν δεύτερον σπαθισμὸν ἐπέταξα τὸ σπαθὶ ἀπὸ τὰ χεῖρα τοῦ ἀντιπάλου μου. Ἡθέλησα νὰ ξαναρχίσωμεν πάλιν, ἀλλὰ οἱ μάρτυρες μὲ ἐμπόδισαν— δυστυχῶς!

— Καὶ ἔκαμαν πολὺ καλὰ, πολὺ καλὰ. ὦ, αὐτὴ ἡ νεότης, αὐτὴ ἡ νεότης!...

ΜΕΤΑ ΤΡΙΑ ΕΤΗ

Ὁ πρόξενος Κοκοροῖκος γευματίζει παρὰ τῶν μέλλοντι πενθερῶν του. Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ἡ συδιάλεξις καθίσταται ζωηρότερα.

Ὁ ΠΕΝΘΕΡΟΣ.— Ἐλα, λέγε μου λοιπὸν τώρα, κύριε γαμβρέ μου, εἶνε ἀλήθεια ὅσα ἔχω ἀκούσῃ γιὰ σένα...

— Καὶ τί ἀκούσατε;

— Κάτι ζωηρότητες, κάτ' καυγάδες φαίνεται πῶς ἄλλοτε δὲν ἦσαν πολὺ φρόνιμος.

— Ἐγώ; καλέ, τί λέτε;

— Ἐλα, ἔλα: κ' ἐκεῖνος ποῦ μοῦ τὰ εἶπεν εἶνε πολὺ ἀξιόπιστος.

— Ἄφου τὰ ξέρετε λοιπὸν...

Η ΜΝΗΣΤΗ. — Εἶνε ἀλήθεια; Τὰ ὁμολογεῖς καὶ σύ;

— Μὴν ἀνησυχεῖς, νεανικαῖς τρέλαις; ἐπέ-
ρασαν τώρα.

Ο ΠΕΝΘΕΡΟΣ. — Ἐλα, ὑποκριτή. Πές μας τώρα,
εἰς ἐκείνην τὴν μονομαχίαν ποῦ ἐπληρώθηκες;

— Δὲν ἐπληρώθηκα τὸ ἔναντίον.

— Τότε ἐπληρώθηκα ὁ ἄλλος.

— Ναί, μικρὸν πράγμα, ἓνα ξέγδαρμα. Τὸν
ἐκτύπησα μὲ τὸν πρῶτον σπαθισμὸν... Δὲν μᾶς
ἄφησαν νὰ ἐξάκολουθήσωμεν — δυστυχῶς!...
Θὰ τὸν ἐδιόρθωνα καλὰ!...

Η ΜΝΗΣΤΗ. — Ἐλπίζω πῶς εἰς τὸ ἐξῆς θὰ
λείψουν αὐτὰ.

Ο ΠΕΝΘΕΡΟΣ. — Κ' ἐγὼ δὲν ἐννοῶ ποτὲ νὰ
κάμω γαμβρὸν ἓνα μαχαιροβγάλτην.

— Μὴν ἀνησυχῆτε, ἀγαπητέ μου πενθερέ, καὶ
σύ φιλότατη μου... Ἐνας ἄνθρωπος πανδρεμμέ-
νος εἶνε κἄπως ψυχρότερος... ἐκτὸς ἂν ἡ ἀνάγκη...

Ο ΠΕΝΘΕΡΟΣ. — Καλέ, τί ἀνάγκη καὶ ξενάγκη!
Κατ' ἰδίαν. — Ὁ φίλος δὲν χωρατεύει· τὸ
λέει ἡ καρδιά του!

Η ΜΝΗΣΤΗ. — Αὐταὶ αἱ ιδέαι, ὀριστικῶς νὰ
λείπουν εἰς τὸ ἐξῆς. Κατ' ἰδίαν. — Εἶνε γεν-
ναῖος· πῶς μ' ἀρέσει γενναῖος ἄνδρας!

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΤΟΥ ΜΕΛΙΤΟΣ

— Λοιπόν, Ἐλένη μου, ἦτον ἓνα πρῶτ' ἀνοι-
ξιάτικο ὅπως σήμερον.

— Μὲ τετοῖον καιρὸ νὰ πάη κανεὶς νὰ μα-
χαιρωθῆ, τί ἀνοησία!

— Πρῶτη σπαθιά, δεύτερη, τρίτη καὶ τελευ-
ταία, πέφτει κάτω μὲ τὸ κεφάλι λουσμένο εἰς
τὸ αἶμα.

ΕΛΕΝΗ ἔντρομος. — Τί λές! Μὰ ἄλλοτε μᾶς
εἶπες πῶς ἐτελείωσε μόνον μὲ μικρὸν ξέγδαρμα.

— Ἐπίτηδες γιὰ νὰ μὴν τρομάξω τὸν πα-
τέρα σου.

— Μαχαίρα!

— Ἀγγελέ μου!

ΕΝ ΗΛΙΚΙΑ ΕΞΗΚΟΝΤΑ ΕΤΩΝ

— Αἶ, κύριε ἀνεψιέ μου, δὲν γνωρίζεις ἐσὺ
τὰς συνεπείας μιᾶς μονομαχίας!... ἐγὼ τὰς ἐγνώ-
ρισκα, ἐγὼ!... Εἶχα δικαίον καὶ ὅμως... Αὐτὴ ἡ
τύψις ἐφαρμάκωσεν ὅλην μου τὴν ζωὴν. Νὰ σκο-
τώσῃ κανεὶς ἄνθρωπον!... Φρικτὸν, οὐφ!... Δὲν
θὰ μονομαχήσης ποτέ σοῦ τὸ ἀπαγορεύω. Ὅχι,
ὄχι· μὴ πάθῃς ὅτι ἐγὼ... μὴ γείνης φονιάς!...

ΕΚ ΤΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ ΛΟΓΟΥ

Κύριοι! Ὁ φίλος εἰς ὃν ἀποδίδομεν τὰς ὑστά-
τας νεκρικὰς τιμὰς, καθ' ὅλον του τὸν βίον ὑπῆρ-
ξεν ἐντιμὸς καὶ ἀγαθὸς πολίτης. Ἀλλὰ τοῦτο
δὲν σημαίνει ὅτι ἐστερεῖτο καρδίας θερμῆς καὶ
θαρραλέας. Εἰς περίστασιν καθ' ἣν ὄφειλε νὰ
περιφρουρήσῃ τὴν τιμὴν του ἀπέδειξεν αὐτό,
σχῶν μάλιστα τὴν ἀτυχίαν νὰ θανατώσῃ τὸν

ὑβριστὴν αὐτοῦ. Ἀλλὰ παρέλθωμεν τοιαύτας
τραγικὰς ἀναμνήσεις... Αἰωνία σου ἡ μνήμη,
ἀγαθέ, ἐντιμε, ἀνδρεῖε Κοχορῆκε!

Μίμησις.

Δε.

ΛΗΣΜΟΝΗΘΕΙΣΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἀρχόμεθα ἀναδημοσιεύοντες ἐκά-
στοτε ἐν τῇ Ἐστία ἄξια λόγου δημοσιεύματα περὶ ἡ ἔμμε-
τρα, ἅτινα διὰ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου κατέστησαν
νῦν δυσεύρετα ἢ ἐκ τοῦ τρόπου τῆς πρώτης δημοσιεύσεως
δὲν διεδόθησαν ἐπαρκῶς ἢ τὸ ἐπίκαιρον καθιστᾶ ἐνδιαφέ-
ρουσαν τὴν ἐκ νέου ἀνάγκωσιν αὐτῶν. Κατωτέρω δημοσιεύο-
μεν πρῶτας σήμερον ἐπὶ τῇ ἐκατοστῇ ἐπετείῳ τῆς ἀλώ-
σεως τῆς Βασιλῆς τὰς περὶ τοῦ σημαντικωτάτου ἱστο-
ρικοῦ συμβάντος σελίδας ἐκ τῆς Ἱστορίας τῆς Γαλλικῆς Ἐ-
παναστάσεως τοῦ Μινιέ, ἣν μετέφρασεν ὁ Ε. Σίμος.

Η ΑΛΩΣΙΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΛΗΣ

3/14 Ἰουλίου 1789

Τὴν ἐπαύριον, ὁ λαὸς, ἐπειδὴ τὴν προηγουμένην
ἡμέραν δὲν εὔρεν ὄπλα, ἤλθε πάλιν ἀπὸ πρωῒας ζη-
τῶν αὐτὰ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς, παραπονούμενος καὶ
ἐπιπλήττων αὐτὴν διὰ τὰς χθεσινὰς ἀρνήσεις καὶ
προφάσεις τῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ εἶχε διατάξῃ νὰ γίνω-
σιν ἐπιμελεῖς ἔρρευαι, ἀλλ' εἰς μάτην ἀπὸ Σιαρλε-
βίλ δὲν ἤλθον, εἰς τοὺς Κερτοζίνους δὲν εὔρεθησαν,
καὶ τὸ ὄπλοστάσιον αὐτὸ ἤτο παντάπασι κενόν.

Ὁ λαὸς, ὅστις δὲν ἀνεχαιτίζετο τὴν ἡμέραν ἐκεί-
νην, ἀπὸ καμμίαν πρόφασιν, καὶ εἶτι μᾶλλον ἐπειθετο
περὶ τῆς προδοσίας, διευθύνετο ἀγγελῶδεν εἰς τὸν οἶ-
κον τῶν Ἀπομάχων, ὅπου πολλὰ ὄπλα ἐφυλάσσοντο.
Χωρὶς παντάπασι νὰ φοβῆθῃ τὰ εἰς τὸ Ἄρειον πε-
δίον σταθμεύοντα στρατεύματα, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ρή-
θην κατάστημα, καίτοι πολλὰ ἐναντιωθέντος εἰς τοῦ-
τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ Σομπρόλλιε, καὶ, εὐρῶν εἰ-
κοσιοκτὼ χιλιάδας τουφεκίων, κεκρυμμένων ἐντὸς τῶν
ὑπογείων, ἔλαβε καὶ αὐτὰ, καὶ ὅσα ἄλλα ὄπλα εὔρε,
μαχαίρας, ξίφη, καννόνια καὶ ἔφερον αὐτὰ ὡς εἰς θρί-
αμβον. Τὰ καννόνια ἔστησεν εἰς τὰς εἰσόδους τῶν προ-
αστείων, εἰς τὸ φρούριον τοῦ Κεραμικοῦ, ἐπὶ τῶν
κρηπιδῶν, ἐπὶ τῶν γεφυρῶν, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς
πρωτεούσης κατὰ τῆς εἰσβολῆς τῶν στρατευμάτων,
ἤτις ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀνεμένετο.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἀπὸ πρωῒας διεσπάρη τῆς εἰ-
σβολῆς ταύτης ἡ ταραχὴ, διότι ἐφημίσθη ὅτι τὰ εἰς
τὸν Ἅγιον Διονύσιον συντάγματα ἦσαν εἰς κίνησιν,
καὶ ὅτι τὰ καννόνια τῆς Βασιλῆς ἐσημάδευσαν τὴν
ὁδὸν τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔστειλεν
ἀμέσως νὰ πληροφορηθῆ περὶ τούτου, διώρισεν πολί-
τας νὰ φυλάττωσι κατὰ τὸ μέρος τοῦτο τῆς πόλεως,
καὶ, ἀποστείλασα πρεσβείαν εἰς τὸν φρούραρχον τῆς
Βασιλῆς, πρεκίνει αὐτὸν ν' ἀποσύρῃ ἐκεῖθεν τὰ
καννόνια, καὶ ν' ἀπέχῃ ἀπὸ πᾶσαν ἐχθρικήν πράξιν.
Ἡ ταραχὴ ἐκείνη, ὁ φόβος τὸν ὅποιον ἐπροξένηε τὸ
ρήθην φρούριον, τὸ μῖσος κατὰ τῶν καταχρησέων τὰς
ὁποίας αὐτὸ ἐπροστάτευεν, ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ κατα-
ληφθῆ θέσις τοσοῦτον ὀχυρά, καὶ νὰ μὴ ἀφεθῆ πλεόν
εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἐν καιρῷ στάσεως, ὅλα ταῦτα διέυ-
θναν πρὸς τὸ μέρος τοῦτο τὴν προσοχὴν τοῦ λαοῦ.
Ἀπὸ τῆς ἐνάτης ὥρας π. μ. μέχρι τῆς δευτέρας
μ. μ. ἐν καὶ μόνον σύνθημα ἤκούετο ἀπὸ περάτων
ἕως περάτων τῆς πόλεως· εἰς τὴν Βασίλει-